

Quickscan natuur locaties Ruimte voor Ruimte Polder Bloemendaal

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor
de natuur

Definitief

In opdracht van:
Kwekers Stichting Polder Bloemendaal i.o.

Grontmij Nederland B.V.
Rotterdam, 28 november 2013

Verantwoording

Titel : Quickscan natuur locaties Ruimte voor Ruimte Polder Bloemendaal

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

Projectnummer : 322186

Referentienummer :

Revisie : D2

Datum : 28 november 2013

Auteur(s) : drs. E.F. Thomassen

E-mail adres : eric.thomassen@grontmij.nl

Gecontroleerd door : dr. A.M. Mouissie

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : R. Krom

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
K.P. v.d. Mandelelaan 41-43
3062 MB Rotterdam
Postbus 4381
3006 AJ Rotterdam
T +31 88 811 40 00
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel.....	4
1.3	Plangebied	4
1.4	Projectomschrijving	9
2	Toetsingskader	10
1.1	Inleiding.....	10
1.2	Flora- en faunawet	10
1.3	De Natuurbeschermingswet.....	11
1.4	Ecologische Hoofdstructuur	12
1.4.1	Algemeen	12
3	Resultaten quickscan	13
3.1	Inventarisatie methode.....	13
3.1.1	Bronnenonderzoek.....	13
3.1.2	Oriënterend veldbezoek.....	13
3.2	Natuurbeschermingswet	13
3.3	Ecologische Hoofdstructuur	14
3.4	Soortbescherming	15
3.4.1	Flora	15
3.4.2	Zoogdieren	15
3.4.3	Vogels	16
3.4.4	Vissen	16
3.4.5	Amfibieën	17
3.4.6	Reptielen	17
3.4.7	Ongewervelden	18
4	Conclusies en aanbevelingen	19
4.1	Natuurbeschermingswet	19
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	19
4.3	Flora- en faunawet	19
4.4	Flora	19
4.4.1	Zoogdieren	19
4.4.2	Vogels	20
4.4.3	Vissen	20
4.4.4	Amfibieën	20
4.4.5	Reptielen	20
4.4.6	Ongewervelden	21
4.5	Conclusies.....	21
5	Bronnen.....	22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de oostzijde van de gemeente Waddinxveen ligt de historisch waardevolle en karakteristieke Polder Bloemendaal. Deze ruimtelijke kwaliteit wordt deels teniet gedaan door de aanwezigheid van verspreid aanwezige glastuinbouw en sierteeltbedrijven in de polder. Binnen de beleidskaders van de overheden, waaronder de structuurvisie van de provincie Zuid-Holland, de structuurvisie van de gemeente Waddinxveen en de Inrichtingsvisie Weids Bloemendaal, hebben enkele kwekers in samenspraak met de gemeente Waddinxveen plannen voor kwaliteitsverbetering ontwikkeld. Daarbij zal glastuinbouw worden gesaneerd en geherstructureerd in combinatie met de ontwikkeling van woonkavels en landschapontwikkeling. Aangezien deze planontwikkeling niet past in het vigerende bestemmingsplan, dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld.

In het plangebied of omgeving komen mogelijk beschermde soorten en/of gebieden voor. Grontmij is daarom gevraagd om een quickscan natuur uit te voeren om de consequenties met betrekking tot natuur in kaart te brengen.

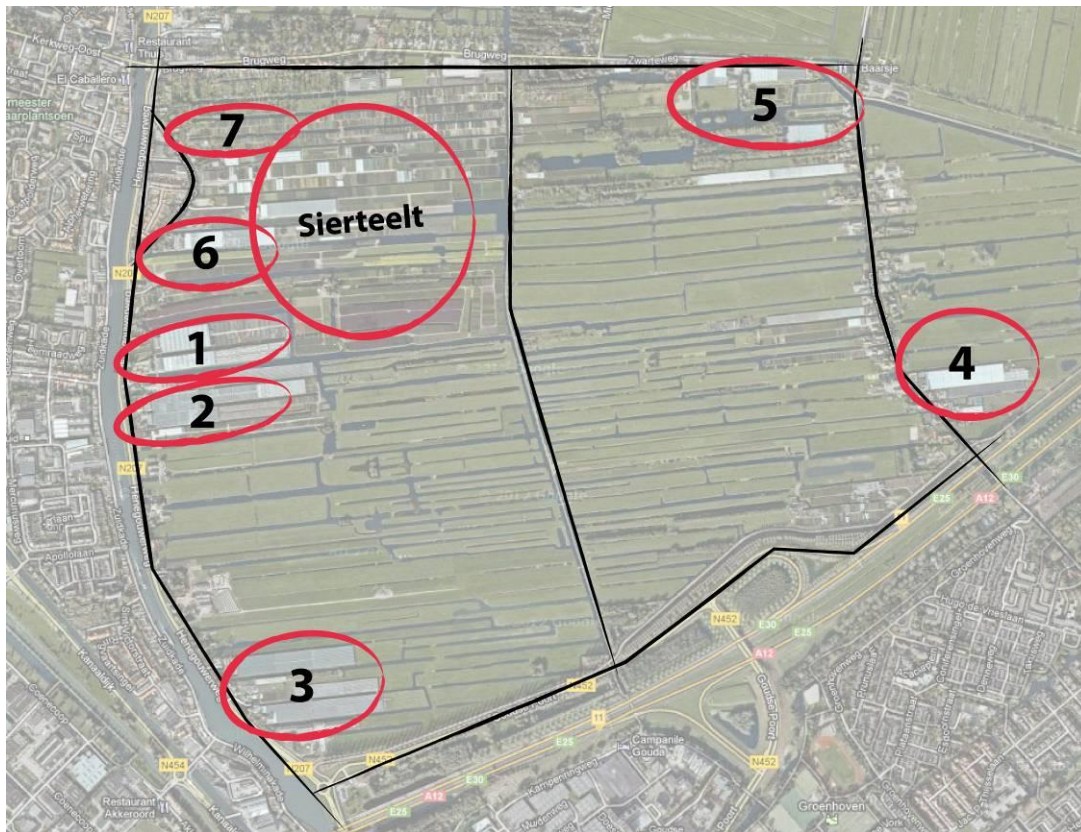
1.2 Doel

In deze quickscan natuur wordt, op basis van bestaande informatie en een oriënterend veldbezoek, een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving. De quickscan geeft inzicht in de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Ff-faunawet, een Natuurbeschermingswet vergunning, Nee-tenzij toets EHS dan wel de noodzaak tot het uitvoeren van nadere inventarisaties of effectbeoordelingen. De quickscan vormt daarmee de basis voor eventuele verdere procedures of vervolgonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur.

Voor het bestemmingsplan wordt getoetst op planniveau. Dat wil zeggen dat wordt getoetst of (mogelijke) effecten op natuur een belemmering vormen voor vaststelling van het bestemmingsplan. De toetsing vindt plaats op het niveau waarop het bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt. Het is nog niet bekend welke werkzaamheden (zoals kap van bomen, dempen van sloten) precies moeten plaatsvinden voor realisatie van de ontwikkelingen. Doel van de quickscan is dan ook om te bepalen of de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, in ieder geval op zo'n manier uitgevoerd kunnen worden dat de wet- en regelgeving voor natuur geen belemmering zal vormen. Daarmee is niet uitgesloten dat er nog nader onderzoek, aanvraag van een ontheffing en/of mitigatiemaatregelen nodig kunnen zijn. Waar dat nodig is, wordt het aangegeven. Borging van dit traject is via de aanvraag omgevingswetvergunning.

1.3 Plangebied

Het plangebied omvat globaal de polder tussen de Henegouwerweg, de Brugweg-Zwarteweg-Baarssjekade en de A12-Goudse Poort. Ten behoeve van het project zijn de locaties ingedeeld in zeven clusters (zie Figuur 1.1 en Tabel 1.1).

Figuur 1.1 Planlocaties met aanduiding clusters.

Tabel 1.1 Locaties per cluster

Cluster	Locatie(s)	Omschrijving
1	T.M. Vergeer, Henegouwerweg 100a	Tweemaal loods met kassen erachter (caravanstalling)
2	Gebr. Van Vliet, Henegouwerweg 102 c+d	Kassen
3	Kwekerij Pijpers, Henegouwerweg 115	Loods met kassen + ketelhuis (tomaten, niet verlicht)
	De Jong/Vlijo, Henegouwerweg 118a	Twee kassen met loods (sierplanten)
4	Tas Bloemkwekerij, Bloemendaalseweg 22	Kassen (sierkweek)
	T. Vergeer, Bloemendaalseweg 14a	Kassen (caravanstalling)
	Perceel t.o. Bloemendaalseweg 19	grasland
5	Kwekerij Bloemendaal, Bloemendaalseweg 5	Eenmaal loods met kassen
	Blonk, Bloemendaalseweg 7a	Kleine loods hout/glas met kassen erachter
	H.J. Bron, Zwarteweg 4	Eenmaal loods met kas (leeg)
6	Nabij Henegouwerweg 96 en Kromme Esse 10 & 14	Sierteeltpercelen, geen bebouwing
7	Kromme Esse	Sierteeltpercelen, geen bebouwing

Cluster 1

Henegouwerweg 100

Cluster 2

Henegouwerweg 102

Henegouwerweg 102

Cluster 3

Henegouwerweg 115

Henegouwerweg 118

Henegouwerweg 118

Cluster 4

Bloemendaalseweg 22 achter

Bloemendaalseweg 22 achter

Bloemendaalseweg 14a

Perceel t.o. Bloemendaalseweg 19

Perceel t.o. Bloemendaalseweg 19

Cluster 5

Bloemendaalseweg 5

Bloemendaalseweg 5

Bloemendaalseweg 7a

Bloemendaalseweg 7a

Zwarteweg 4

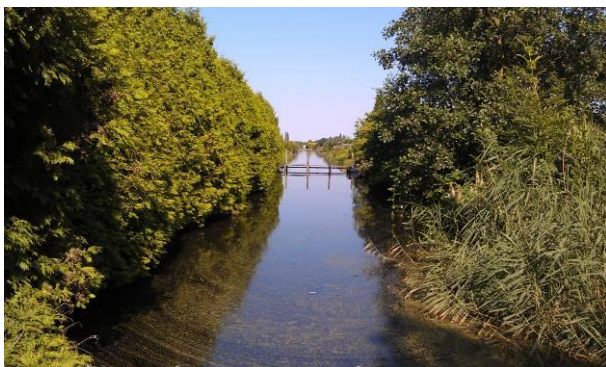
Zwarteweg 4

Cluster 6 & sierteeltcluster

Impressie locatie sierteelt

Cluster 7

Kromme Esse

Figuur 1.2 Foto's plangebied

1.4 Projectomschrijving

Ruimtelijke kwaliteitswinst in de polder Bloemendaal is te behalen door behoud en herstel van dit open waterrijk polderlandschap, waar bedrijvigheid en natuur en landschapsbeheer op elkaar zijn afgestemd.

Om dit te kunnen realiseren is het saneren van gebouwen, kassen en boom- en sierteeltgrond op een aantal locaties in de polder noodzakelijk. De vrijkomende gronden krijgen dan een functie voor grasland, weide, natuur met waterpartijen in lijn met de inrichtingsvisie Weids Bloemendaal. Tevens worden op enkele zorgvuldig gekozen locaties woningen (op grond van de Ruimte voor Ruimte regeling) ingepast. Daarnaast vindt versterking van de (glas)tuinbouwsector binnen het sierteeltconcentratiegebied plaats, door nieuwe vestiging toe te staan en de situatie te optimaliseren. Daarbij wordt ook glas voor glas toegepast (inpassing van de glasrechten van het voormalige bedrijf Eurostek (Stolwijk)). Voorts voorziet dit bestemmingplan in het omzetten van enkele bedrijfswoningen naar burgerwoningen en in enkel geval naar een plattelandswoning.

In de clusters 1-5 worden de aanwezige kassen gesloopt en worden op een klein deel van de vrijkomende gronden, woningen gebouwd. De delen waar geen woningen komen, worden extensief agrarisch grasland. Dit zijn de achterste delen van de percelen die aansluiten op het bestaande grasland. In de clusters 6 en 7 worden geen kassen gesloopt, maar worden op de huidige sierteeltpercelen een aantal woningen en kassen gebouwd.

2 Toetsingskader

1.1 Inleiding

De wet- en regelgeving voor natuur is in Nederland onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet). Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Ff-wet). Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. In de Nb-wet en de Ff-wet zijn de belangrijkste bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijnen geïmplementeerd. Daarnaast zijn er ook provinciaal beschermde gebieden en soorten.

Concreet komen in de voorliggende quickscan natuur de volgende beschermingskaders aan bod:

- De Flora- en faunawet;
- De Natuurbeschermingswet;
- De bescherming van de EHS;

1.2 Flora- en faunawet

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten planten en dieren. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de oude Natuurbeschermingswet 1968. In de Flora- en faunawet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. De bescherming van de broedvogels heeft een apart beschermingsregime en zijn sinds 25 augustus 2009 onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 5 en overige soorten.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV (thans EZ) goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd en staan op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ. Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.

In de quickscan wordt getoetst welke verbodsbepalingen overtreden kunnen worden bij de uitvoering van het plan. Afhankelijk van het beschermingsniveau van de soort zal voor de overtreding van de verbodsbepaling al dan niet een ontheffing aangevraagd te worden en of volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt moeten worden.

1.3 De Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Projecten die een negatieve invloed hebben op deze gebieden mogen niet uitgevoerd worden zonder vergunning.

In de quickscan wordt inzichtelijk gemaakt of er in de omgeving van de het plangebied wettelijk beschermde gebieden aanwezig zijn en of een negatieve invloed hierop door het plan al dan niet is uit te sluiten. Als uit de quickscan blijkt dat negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, dan zal de vervolgstap het uitvoeren van een eventuele voortoets zijn. In de voortoets moet duidelijk worden of er een verslechteringstoets of een passende beoordeling opgesteld moet worden. Het uitvoeren van een verslechteringstoets is noodzakelijk bij negatieve effecten die met zekerheid niet significant zijn, het uitvoeren van een passende beoordeling bij negatieve effecten die (mogelijk) significant zijn.

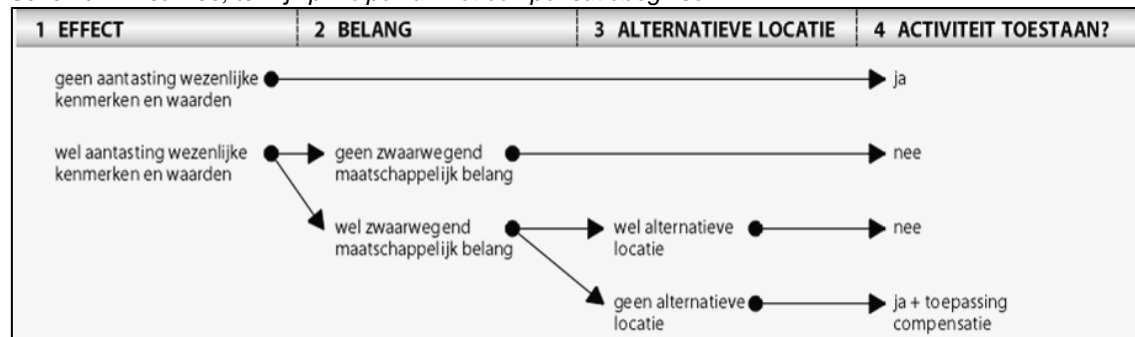
1.4 Ecologische Hoofdstructuur

1.4.1 Algemeen

De doelen en bescherming van de EHS is op landelijk niveau beleidsmatig vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheersgebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (WRO) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Zuid-Holland is vastgelegd in de Verordening Ruimte.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Hoewel de EHS saldobenadering in de Nota Ruimte is beschreven gaan de provincies hier op verschillende manieren mee om.

Schema 2: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

De quickscan geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’.

3 Resultaten quickscan

3.1 Inventarisatie methode

3.1.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied en omgeving. Hierbij maken we gebruik van diverse ecologische atlanten en internetbronnen (zie literatuurlijst voor een overzicht). Daarnaast zijn gegevens opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Voor de ligging van de EHS, weidevogelgebieden en andere provinciale natuurgebieden is gebruikt gemaakt van de website van de provincie. Informatie over Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is afkomstig uit de gebiedendatabase van het ministerie van EZ.

In de Literatuurlijst is het complete overzicht van geraadpleegde bronnen weergegeven.

3.1.2 Oriënterend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn de diverse locaties binnen het plangebied verspreid over een aantal data (12, 20 en 23 juli 2012 en enkele later toegevoegde locaties 28 maart 2013) bezocht. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door een ter zake kundig ecoloog van Grontmij (E.F. Thomassen). Het doel van het oriënterend veldbezoek is het onderzoeksgebied te beoordelen op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten.

Door de informatie uit het bronnenonderzoek te combineren met informatie uit het veldbezoek ontstaat een goed beeld van het actueel voorkomen van beschermde soorten in het gebied en de aanwezigheid van potentieel leefgebied van beschermde soorten.

3.2 Natuurbeschermingswet

Inventarisatie

Uit raadpleging van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ (bereikt via www.rijksoverheid.nl) blijkt dat er op korte afstand van het plangebied geen Natura 2000-gebieden of Beschermde Natuurmonumenten zijn gelegen. Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein is het dichtstbijzijnde Nb-wet gebied en ligt op ca. 4 km. Op grotere afstand (ca. 8,5 km) ligt Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck.

Effecten

Directe effecten (vernietiging, versnippering) op de genoemde Natura 2000-gebieden zijn gezien de afstand uitgesloten, evenals verstoring door bijvoorbeeld geluid of licht.

De bouw van woningen zal leiden tot een zeer geringe netto toename van het aantal verkeersbewegingen en daarmee tot een zeer geringe toename van stikstofdepositie. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein is uitsluitend aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn voor vier soorten watervogels. Hier is dan ook geen sprake van gevoeligheid voor stikstofdepositie. Het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De aanwijzing geldt o.a. ook enkele stikstofgevoelige habitattypen, maar gezien de grote afstand (ca. 8,5 km) en de zeer geringe toename is een effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Nieuwkoopse Plassen & De Haeck op voorhand uitgesloten.

Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein is aangewezen voor de niet-broedvogelsoorten kleine zwaan, smient, krakeend en slobeend. Deze soorten kunnen ook foerageren in de polder Bloemendaal. De bouw van woningen is voorzien op sierteeltpercelen en verstoring van extra oppervlak foerageergebied is dan ook uitgesloten. Daarnaast voorziet het plan in een forse netto toename van agrarisch grasland met natuurwaarden en open water. Er is dan ook sprake van een toename van potentieel foerageergebied voor watervogels. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein is uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied zijn op voorhand uitgesloten. Een vervolprocedure in het kader van de Nb-wet is niet noodzakelijk.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur

Inventarisatie

Het graslandgebied in de polder Bloemendaal is grotendeels begrensd als EHS (zie Figuur 3.1). De bestaande bedrijfspercelen (inclusief kassen en sierteelt) vallen buiten de EHS. Er is geen belangrijk weidevogelgebied binnen het plangebied aanwezig.

Figuur 3.1 EHS begrenzing polder Bloemendaal.

Effecten

Er vinden geen werkzaamheden plaats binnen de EHS. Aangezien de EHS geen externe werking kent, hoeft er niet nader getoetst te worden op effecten. Door uitbreiding van het oppervlak halfnatuurlijk/agrarisch grasland in de polder is er in de beoogde situatie sprake van een versterking van wezenlijke kenmerken en waarden van EHS in het gebied.

Tijdelijke effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden worden afdoende voorkomen via het traject van toetsing aan de Flora- en faunawet.

Toetsing aan nee, tenzij...-principe

Op basis van het bovenstaande is nadere toetsing aan het Nee, tenzij ... principe niet noodzakelijk. Het EHS-beleid leidt niet tot belemmeringen voor de voorgenomen activiteit. In de beoogde situatie is een versterking van natuurwaarden in het gebied.

3.4 Soortbescherming*3.4.1 Flora*Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoek

Er zijn uit de Polder Bloemendaal en omgeving waarnemingen van zwanenbloem, gewone dotterbloem, wilde kievitsbloem, bijenorchis en rietorchis. Geen van de waarnemingen zijn van één van de planlocaties zelf of uit de directe omgeving ervan. Uit het veldbezoek blijkt ook dat op bijna alle locaties de omstandigheden weinig geschikt tot zeer ongeschikt zijn voor beschermde plantensoorten. Met name in het sierteeltgebied zijn door harde kades geen geschikte omstandigheden. Op de andere locaties zijn hier en daar sloten en slootbermen waar dotterbloem of gewone zwanenbloem kan voorkomen. Voor de orchissen en wilde kievitsbloem zijn alle locaties ongeschikt door eutrofiëring, grondwaterstand en terreingebruik.

Toetsing Flora- en faunawet

Op sommige locaties (clusters 1-5) kunnen zwanenbloem en gewone dotterbloem voorkomen in de slootkanten. Dit zijn soorten van Tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ff-wet. Vanuit de zorgplicht moet bij uitvoering van werkzaamheden schade aan groeiplaatsen wel zoveel mogelijk voorkomen worden. Voor vaststelling van het bestemmingsplan zijn belemmeringen die voortkomen uit aanwezigheid van beschermde plantensoorten in het plangebied.

*3.4.2 Zoogdieren*Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoek

Uit het plangebied en de directe omgeving zijn waarnemingen bekend (NDFF) van gewone en ruige dwergvleermuis, meervleermuis, haas, mol, egel en bunzing. De vleermuiswaarnemingen betreffen uitsluitend losse waarnemingen van foerageren dieren, er zijn geen verblijfplaatsen bekend uit het plangebied. Van de meervleermuis is één waarneming, vrijwel zeker van een dier dat foeragerend of op weg van/naar foerageergebied is gezien boven de Gouwe.

Uit het veldbezoek blijkt dat de te slopen kassen en opstallen vrijwel zonder uitzondering geen potentie hebben voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het gaat vrijwel uitsluitend om glazen kassen en loodsen met muren met een enkelsteens onderstuk en opbouw van gegolfde ijzeren platen. Ook de daken van loodsen zijn gemaakt van gegolfde ijzeren platen. Dit soorten constructies biedt geen potentie voor vleermuizen door ontbreken van voldoende schuilmogelijkheden. De enige uitzondering hierop is het bakstenen ketelhuis op Henegouwerweg 115. Hier zou voor aanvang van eventuele sloop nog gecontroleerd moeten worden op eventuele aanwezigheid van vleermuizen.

Naast de vleermuizen zijn er in de beschikbare bronnen waarnemingen van egel, mol, haas en bunzing (allen Tabel 1 Ff-wet). Op de planlocaties zelf is geschikt biotoop voor egel en mol aanwezig. Daarnaast kunnen algemene soorten (Tabel 1 Ff-wet) als huismuis, bosmuis, rosse woelmuis en veldmuis binnen het plangebied voorkomen.

Toetsing Flora- en faunawet

Er zijn geen aanwijzingen voor aanwezigheid van vleermuisverblijven in (te slopen) gebouwen binnen het plangebied. De te slopen gebouwen hebben vrijwel geen potentie voor vleermuisverblijven. Directe effecten op verblijfplaatsen zijn dan ook vrijwel overal uitgesloten. Het ketelhuis van Henegouwerweg 115 heeft nog wel enige potentie en zou nader bekeken moeten worden. Aanwezigheid van een zomer-, winter- of paarverblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis of laatvlieger is hier niet uitgesloten. Bij eventuele aanwezigheid van vleermuizen dient daar bij sloop rekening mee gehouden worden en dienen mitigatie- en/of compensatiemaatregelen ingezet te worden. Bovendien is dan een ontheffing nodig

omdat een verblijfplaats vernietigd wordt. De activiteit is aan de locatie gebonden, er is dan ook geen alternatief en sloop is bij doorgaan van de plannen onvermijdelijk. De gunstige staat van instandhouding van de soorten die eventueel aanwezig kunnen zijn komt niet in gevaar en de functionaliteit van het leefgebied kan middels mitigatie/-compensatiemaatregelen behouden worden. Hierdoor zijn er geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied. Voor sloop van het ketelhuis is een sloopvergunning vereist, onderzoek en maatregelen m.b.t. vleermuizen zijn via dat traject geborgd.

De overige zoogdiersoorten die binnen het plangebied (kunnen) voorkomen, zijn soorten van Tabel 1 van de Ff-wet. Voor soorten van Tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ff/wet, maar is wel de zorgplicht van toepassing.

3.4.3 Vogels

Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoek

Uit bronnenonderzoek blijkt dat er binnen het plangebied en in de directe omgeving een groot aantal vogelsoorten voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn echter op de planlocaties voor slechts een klein deel hiervan geschikte omstandigheden om tot broeden te komen geconstateerd. Het betreft algemene vogelsoorten van erven en polder, met nesten die niet jaarrond beschermd zijn, zoals merel, houtduif, meerkoet, wilde eend en spreeuw. Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (zoals spechten en diverse roofvogelsoorten) ontbreken geschikte omstandigheden, zoals voldoende rust of oude bomen/geschikte gebouwen. Er staan op en rond de planlocaties hier en daar enkele knotwilgen, maar geschikt foerageerbiotoop voor de steenuil is er nauwelijks en de soort komt op basis van bronnen ook niet voor in de polder Bloemendaal. Voor mussen en gierzwaluwen zijn de te slopen kassen en opstallen niet geschikt.

Bij sloop zal hoogstens een klein aantal potentiële nestplekken van spreeuwen verdwijnen en in de omgeving is ruim voldoende nestgelegenheid. De soort is ook zeer algemeen in de regio. Bij werkzaamheden kunnen geschikte omstandigheden voor de oeverzwaluw ontstaan als steilwandjes in zandhopen tot stand komen. Om te voorkomen dat dit tot vertraging van werkzaamheden leidt, is het van belang maatregelen te nemen bij de uitvoering.

Toetsing Flora- en faunawet

Alle vogels genieten bescherming onder Ff-wet en verstoring van broedende vogels en broedsel is dan ook niet toegestaan. Verstoring van broedvogels treedt op wanneer er tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden waardoor broedgevallen worden verstoord, zoals vergraven van terrein, sloop of kap. Het broedseizoen is per soort verschillend. Globaal gaat het om de periode van half maart tot half juli. Effecten in het kader van de Ff-wet kunnen dan ook voorkomen worden door dergelijke werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Aangezien er geen jaarrond beschermde nesten voorkomen binnen het plangebied, worden effecten op die manier voorkomen.

Bij uitvoering van werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met mogelijk ontstaan van broedgelegenheid voor oeverzwaluwen.

Een vervolgpcedure (nader onderzoek, ontheffing) is niet noodzakelijk. Er zijn geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van vogels in het plangebied.

3.4.4 Vissen

Literatuurstudie en verkennend veldbezoek

Er zijn waarnemingen van brasem, kroeskarper, zeelt, tiendoornige stekelbaars, baars (allen niet beschermd) en kleine modderkruiper (Tabel 2 Ff-wet) uit diverse delen van de Polder Bloemendaal (bron: NDFF). Uit de terreinbezoeken blijkt dat ook de sloten op de planlocaties zonder uitzondering geschikt zijn voor kleine modderkruiper. De grote modderkruiper (Tabel 3 Ff-wet) komt in de wijde omtrek niet voor, maar van de bittervoorn (eveneens Tabel 3 Ff-wet)

zijn wel waarnemingen uit de directe omgeving. Uit de veldbezoeken blijkt dat de sloten op de planlocaties en met name bij de clusters 1-5 ook geschikt zijn voor bittervoorn.

Toetsing Flora- en faunawet

De kleine modderkruiper komt voor binnen het plangebied. Wanneer werkzaamheden in de watergang plaatsvinden, dient hiermee rekening gehouden te worden. Aangezien de kleine modderkruiper is opgenomen in Tabel 2 van de Ff-wet kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode om effecten te voorkomen.

Daarnaast kan de bittervoorn voorkomen binnen het plangebied. Wanneer werkzaamheden in de watergang plaatsvinden, dient hiermee rekening gehouden te worden. Aangezien de bittervoorn is opgenomen in Tabel 3 van de Ff-wet is in dat geval mogelijk een ontheffing Ff-wet noodzakelijk. In veel situaties kan echter door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. Wanneer toch een ontheffing noodzakelijk is, zal deze te verkrijgen zijn. De werkzaamheden zijn aan de locatie gebonden (er is dus geen alternatief), maar kunnen wel zodanig gewijzigd worden dat de watergangen minimaal aangetast worden. Werkzaamheden in de watergangen zullen beperkt zijn en in ieder geval geen effect hebben op de staat van instandhouding.

Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van vissen in het plangebied.

3.4.5 *Amfibieën*

Literatuurstudie en verkennend veldbezoek

Er zijn uit het plangebied waarnemingen bekend van gewone pad, bruine kikker, groene kikker en meerkikker (allen Tabel 1 Ff-wet). Van de rugstreeppad (Tabel 3 Ff-wet) zijn waarnemingen uit naburige polders. Uit de veldbezoeken blijkt dat in de sloten in clusters 1-5 wel geschikte omstandigheden aanwezig zijn voor rugstreeppad.

Toetsing Flora- en faunawet

De amfibieënsoorten die met zekerheid binnen het plangebied voorkomen, zijn soorten van Tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ff-wet, al dient wel de zorgplicht in acht genomen te worden. Mogelijk komt de rugstreeppad op sommige deellocaties voor. Bij werkzaamheden in de watergangen dient hiermee rekening te worden gehouden te worden. Aangezien de rugstreeppad is opgenomen in Tabel 3 van de Ff-wet is in dat geval mogelijk een ontheffing Ff-wet noodzakelijk. In veel situaties kan achter door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. Wanneer toch een ontheffing noodzakelijk is, zal deze te verkrijgen zijn. De werkzaamheden zijn aan de locatie gebonden (er is dus geen alternatief), maar kunnen wel zodanig gewijzigd worden dat de watergangen minimaal aangetast worden. Werkzaamheden in de watergangen zullen beperkt zijn en in ieder geval geen effect hebben op de staat van instandhouding.

Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van amfibieën in het plangebied.

3.4.6 *Reptielen*

Literatuurstudie en verkennend veldbezoek

De enige reptielensoort die in de regio voorkomt, is de ringslang. De kern van de plaatselijke populatie ligt ten zuiden van de A12 (Reeuwijkse Plassen), maar ook ten noorden van de weg zijn waarnemingen van de soort, hoewel niet uit de Polder Bloemendaal. Uit de veldbezoeken blijkt dat ook de sloten in het plangebied en met name in clusters 1-5 marginaal geschikt zijn als leefgebied voor de ringslang (zie o.a. foto Henegouwerweg 118 in Figuur 1.2). Bij werkzaamheden in de watergangen en oevers dient hiermee rekening gehouden te worden. Aangezien de ringslang is opgenomen in Tabel 3 van de Ff-wet is in dat geval mogelijk een ontheffing Ff-wet noodzakelijk. In veel situaties kan achter door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. Wanneer toch een ontheffing noodzakelijk is, zal deze te verkrijgen zijn. De werkzaamheden zijn aan de locatie gebonden (er is dus geen alternatief), maar kunnen wel zodanig gewijzigd worden dat de watergan-

gen minimaal aangetast worden. Werkzaamheden in de watergangen zullen beperkt zijn en in ieder geval geen effect hebben op de staat van instandhouding. Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van reptielen in het plangebied.

3.4.7 Ongewervelden

Literatuurstudie en verkennend veldbezoek

Er zijn uit de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de groene glazenmaker (Tabel 3 Ff-wet). Alle waarnemingen zijn in het gebied ten oosten van de Bloemendaalseweg en nabij de Baarsjeskade en daarmee op enige afstand van de deellocaties. Uit de Polder Bloemendaal zijn wel waarnemingen van libellen (houtpantserjuffer, grote roodoogjuffer, kleine roodoogjuffer, lantaarntje, bruine glazenmaker, vroege glazenmaker, paardenbijter, gewone oeverlibel - geen soorten van Tabel 1-3 Ff-wet), echter niet van groene glazenmaker. Uit de veldbezoeken blijkt ook dat de sloten op de locaties zelf geen geschikte omstandigheden bieden voor de groene glazenmaker door het ontbreken van krabbenscheer.

Voor de platte schijfhoren ontbreken geschikte onderwatervegetaties. De soort is bovendien gevoelig voor hypertrofie en bestrijdingsmiddelen, beide zaken die in dit gebied veelvuldig voorkomen.

Er zijn geen waarnemingen van overige beschermde soorten ongewervelden uit het plangebied en geschikt biotoop voor deze soorten (bijvoorbeeld waardplanten, kruidenrijke vegetaties) ontbreken.

Toetsing Flora- en faunawet

Het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten ongewervelden op de deellocaties kan uitgesloten worden. Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van ongewervelden in het plangebied. Een vervolgproucedure is niet noodzakelijk.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Natuurbeschermingswet

Er bevinden zich geen N2000-gebieden en/of Beschermd Natuurmonumenten binnen de invloedssfeer van de activiteiten van het plangebied. Een vervolgpcedure is dan ook niet noodzakelijk.

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied grenst aan, maar bevindt zich niet binnen de begrenzing van EHS. Externe werking is bij EHS niet aan de orde, maar aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden is gezien de geplande ontwikkeling en het toekomstige gebruik ook uitgesloten. Door uitbreiding van agrarisch/halfnatuurlijk grasland is in de beoogde situatie versterking van wezenlijke kenmerken van EHS in het gebied. Een vervolgpcedure is niet noodzakelijk.

4.3 Flora- en faunawet

Tabel 4.1 Beschermd soorten (Tabel 2-3 Ff-wet) waargenomen in het plangebied en omgeving en soorten die mogelijk in het gebied voorkomen op grond van habitatgeschiktheid.

Soort	Soortgroep	Voorkomen vastgesteld?	Geschikt habitat aanwezig?	Categorie Flora- en faunawet
Vleermuizen, w.o. gewone en ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	Ja	Ja, voor verblijfplaatsen alleen ketelhuis Henegouwerweg 115	Tabel 3
Diverse soorten broedvogels	Vogels	Ja	Ja	Niet jaarrond beschermde nesten
Kleine modderkruiper	Vissen	Ja (in nabijheid)	Ja	Tabel 2
Bittervoorn	Vissen	Nee	Ja, sloten clusters 1-5	Tabel 3
Rugstreeppad	Amfibieën	Nee	Ja, sloten clusters 1-5	Tabel 3
Ringslang	Reptielen	Nee	Ja, sloten clusters 1-5	Tabel 3

4.4 Flora

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat er geen planten binnen het plangebied (kunnen) voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet Tabel 2 of 3. Ook is geen geschikt biotoop aanwezig. Wel kunnen er soorten van Tabel 1 Ff-wet voorkomen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ff-wet.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er voldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er zijn daarom geen aanvullende veldbezoeken nodig.

4.4.1 Zoogdieren

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat er vleermuizen binnen het plangebied voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet Tabel 3. De soorten ruige en gewone dwergvleermuis gebruiken het gebied als foerageergebied. Als de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, kan verstoring als gevolg van de uitvoering van het voorliggende project worden uitgesloten. Op één locatie (ketelhuis Henegouwerweg 115) is enige potentie voor verblijfplaatsen. Richting uitvoering (sloop) dient dit nader onderzocht te worden, dit is geborgd in de aanvraag van een sloopvergunning (omgevingsvergunning). Voor vaststelling van het bestemmingsplan is dit echter geen belemmering.

Daarnaast komen er algemene zoogdiersoorten voor die vallen onder beschermingsregime van Tabel 1 Ff-wet. Deze soorten kunnen bij aanlegwerkzaamheden verstoord worden. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving en na afronding van het project ontstaat tenminste een vergelijkbaar geschikt biotoop. Vanwege de zorgplicht dient ook met deze soorten rekening gehouden te worden bij de uitvoering van de werkzaamheden. Hiervoor is geen vervolgpcedure (nader onderzoek, ontheffingsaanvraag) noodzakelijk.

4.4.2 *Vogels*

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat er binnen het plangebied vogelsoorten voorkomen waarvan het nest en functioneel leefgebied uitsluitend tijdens het broedseizoen zijn beschermd (bomen en/of gebouw gebonden). Eventuele versturende werkzaamheden dienen uitsluitend buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd om verstoring van nesten en broedsels te voorkomen. Bij uitvoering van werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het voorkomen van oeverzwaluwen in de omgeving. Door te voorkomen dat steilwandjes ontstaan in zandhopen en oevers ontstaan geen aantrekkelijke broedplekken.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er voldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er zijn daarom geen aanvullende veldbezoeken nodig. Er zijn geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan.

4.4.3 *Vissen*

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat er vissen binnen het plangebied (kunnen) voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet Tabel 2 (kleine modderkruiper) of 3 (bittervoorn). Bij werkzaamheden in de watergangen dient de aanwezigheid van deze soorten onderzocht te worden. Afhankelijk van de uitkomsten kunnen maatregelen en/of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Procedureel is dit geborgd via het traject van de aanvraag van een omgevingsvergunning. In veel situaties kan door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. Wanneer toch een ontheffing noodzakelijk is, is deze wel te verkrijgen.

Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van vissen in het plangebied.

4.4.4 *Amfibieën*

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat de rugstreeppad (Tabel 3 Ff-wet) binnen het plangebied kan voorkomen. Bij werkzaamheden in de watergangen dient de aanwezigheid van deze soorten onderzocht te worden. Afhankelijk van de uitkomsten kunnen maatregelen en/of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Procedureel is dit geborgd via het traject van de aanvraag van een omgevingsvergunning. In veel situaties kan door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. Wanneer toch een ontheffing noodzakelijk is, is deze wel te verkrijgen.

Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van amfibieën in het plangebied.

4.4.5 *Reptielen*

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat de ringslang (Tabel 3 Ff-wet) binnen het plangebied kan voorkomen. Bij werkzaamheden in de watergangen en oevers dient de aanwezigheid van deze soorten onderzocht te worden. Afhankelijk van de uitkomsten kunnen maatregelen en/of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Procedureel is dit geborgd via het traject van de aanvraag van een omgevingsvergunning. In veel situaties kan door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. Wanneer toch een ontheffing noodzakelijk is, is deze wel te verkrijgen.

Er zijn dan ook geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit aanwezigheid van reptielen in het plangebied.

4.4.6 Ongewervelden

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat er geen ongewervelden binnen het plangebied (kunnen) voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet Tabel 1, 2 of 3 en die mogelijk bij de uitvoering van het project worden verstoord. Er is geen vervolgpcedure (nader onderzoek, ontheffingsaanvraag, maatregelen) noodzakelijk.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er voldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er zijn daarom geen aanvullende veldbezoeken nodig.

4.5 Conclusies

- Er zijn geen belemmeringen voor vaststelling van het bestemmingsplan, voortkomend uit wet- en regelgeving voor natuur. Voor het bestemmingsplan is getoetst op het niveau waarop het bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt.
- Voor enkele soorten zal in een later stadium, na vaststelling van het bestemmingsplan maar vóór aanvang van verstorende werkzaamheden nader onderzoek nodig zijn om de aan- of afwezigheid van deze soorten vast te stellen. Specifiek geldt dit voor:
 - Sloop van het ketelhuis aan de Henegouwerweg 115. Hier dient de aanwezigheid van vleermuizen onderzocht te worden.
 - Werkzaamheden aan watergangen. Hier dient de aanwezigheid van beschermde vissensoorten (kleine modderkruiper, bittervoorn), rugstreeppad en ringslang onderzocht te worden.
- Wanneer deze soorten inderdaad aanwezig zijn, kunnen mitigatie-/compensatiemaatregelen en/of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn. In veel gevallen kan een ontheffingsaanvraag door maatregelen vooraf voorkomen worden, maar wanneer toch een ontheffing noodzakelijk blijkt, zal deze te verkrijgen zijn en bestaat dus geen belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan.
- Procedureel is uitvoering van nader onderzoek en zo nodig nemen van mitigatie- en/of compensatiemaatregelen geborgd via het traject van de aanvraag van een omgevingsvergunning. Voor uitvoering van werkzaamheden als sloop en bouw is deze aanvraag noodzakelijk. In de beoogde situatie is sprake van een versterking van natuurwaarden in de polder Bloemendaal, met een gunstig effect op EHS.

5 Bronnen

www.waarneming.nl
www.ravon.nl
www.soortenregister.nl
www.rijksoverheid.nl (informatie over Natura 2000)
www.zuidholland.nl (informatie over EHS)
<https://ndff-ecogrid.nl/> (gegevens NDFF)